

Terugblik/Nieuws

Peregrijn

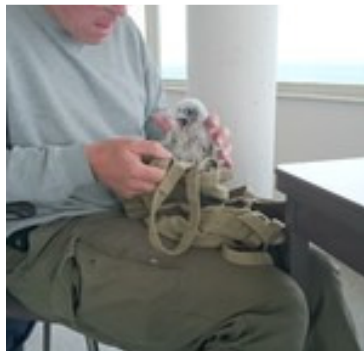
vogelwerkgroep middenbrabant

juni/juli/augustus 2015/nummer 29

*Hoewel we een interessant vogelseizoen achter ons laten, is er weinig kopij binnengekomen. Vakantietijd? Een verslag over de vogelexcursie naar de frans/belgische grens is niet ontvangen. Ook een oproep aan leden om hun vogelervaringen van dit seizoen op te schrijven heeft slechts geleid tot twee reacties. Verslagen van de kerkuilen, de huiszwaluwen, oeverzwaluwen, weidevogels enz. worden nog verwacht.
De redactie.*

de slechtvalk januarijsewijk

Onder luid protest van de ouders en iets later dan vorig jaar, op 23 mei, hebben we een controle uitgevoerd op de zendtoren in Loon op Zand. Dat het later was bleek ook uit de leeftijd van de jongen die al 28 dagen oud waren. Uit de gegevens bleek dat het om 2 mannetjes ging. Gelijk aan vorig jaar. Ook lag er nog een bevuild ei in de kast en tal van prooien waaronder een [appelvink](#)! Na de jongen, waarvan er één behoorlijk protesteerde, geringd te hebben zijn ze weer terug in de kast geplaatst.

Martin Mollet 'in gevecht' met één van de jongen.

Ook dit jaar weer goed op gewicht.

steenuil januarijsewijk

Het gaat dit jaar weer goed met de steenuilen in Tilburg e.o. Uitzondering is Biezenmortel waar in vier kasten koude eieren lagen. Wel waren de ouders aanwezig. Uitslagen laten totaal eenzelfde beeld zien als vorig jaar. In het voorjaar is er nergens geïnventariseerd met geluid. Nestkasten hangen immers overal op (bijna) alle beschikbare plaatsen gebieddekkend. Dat maakt het natuurlijk extra spannend wat je zult aantreffen in de kasten. Al snel werd duidelijk dat niet muizen, maar meikevers dit jaar hoog op de menukaart stonden. Ook resten van gevogelte vond je in de kasten. Meeste broedsels bestonden uit drie tot vier jongen in goede conditie. In Moerenburg zijn alle uilen tot het uitvliegmoment gevolgd, 100% uitgevlogen! Hier werd ook de valbeveiliging (zie foto) voor het eerst ingezet en dat gaf een veilig gevoel. In ons gebied is een voorzichtige start gemaakt met het ringen van de kuikens door Anita van Dooren en Christien Hermsen. We staan daar nog steeds sceptisch tegenover en hoewel ze behoedzaam hun werk doen, willen we toch even afkijken of de kasten bewoonbaar blijven.

Paul Taminau controleert met valbeveiliging een kast in Moerenburg.

Kinderen van een basisschool uit Loon op Zand bezig met het uitpluizen van braakballen.

Resultaat 2015 Steenuilen	Tilburg/N Loon op Zand Udenhout/ Zuid	Berkel-Enschot Moerenburg	Biezenmortel Udenhout/Noord
Aantal kasten	50	38	35
Broedsels in kasten	18	7	4
Vrije broedsels / Territoria	5	1	0

recentiedegrutto

Als er één vogelsoort is die het verdient om uitgeroepen te worden tot dé vogel van Nederland, dan is het de grutto. Maar inmiddels gaat het helemaal niet zo goed met hem; het boerenland is zodanig veranderd dat grutto's daar niet meer kunnen leven. In veertig jaar tijd is twee derde van de grutto's uit Nederland verdwenen.

Albert Beintema beschrijft hoe grutto's hun jongen grootbrengen en hoe ze op spectaculaire wijze naar Afrika trekken. Hij laat zien hoe bijzonder deze vogel is en hoe belangrijk hij is als symbool voor de natuur en het cultureel erfgoed. Het is aan ons om te beslissen of wij de grutto willen behouden. Beintema heeft zijn keuze al gemaakt, al was het alleen maar omdat er niets mooiers te bedenken is dan een groepje baltsende grutto's die luid schreeuwend door een mooie voorjaarslucht boven een bloemrijke weide achter elkaar aan jakkeren.

Integraalband
272 blz.
ISBN 9789045029443
€21.90
Uitgeverij Atlas Contact

watisjouwopgevallenditvogelseizoen?

"Wat is jouw dit (broed)seizoen opgevallen?" Dat was de vraag die we aan onze leden gesteld hebben. Twee mensen hebben hierop gereageerd, wat jammer is want het geeft toch een waardevolle informatie van wat er in ons werkgebied speelt.

Peter van Gestel

Opvallend veel **putters** gezien en gehoord, vooral in de buurt van mijn woning. In een van de bomen voor mijn garage zelfs een succesvol broedgeval.

Verder heeft een **pimpelmees** gebroed. Broedsel is mislukt, 8 jongen dood nadat een van de ouders niet meer kwam opdagen. En er heeft een **houtduif** in een van de bomen voor de garage gebroed. Ik weet niet of er jongen zijn uitgevlogen. Erg weinig **steenuilen** in het gebied waar ik controleer. (Biezenmortel). Verder viel op dat in 4 kasten eieren lagen die niet uitgebroed waren. Wel in 3 van de 4 gevallen dat beide steenuilen in de kast zaten en in het vierde geval het vrouwtje terwijl het mannetje vlakbij de kast zat. Weinig **kieviten** gezien, nog minder dan andere jaren. Erg leuk, baltsende **watersnippen** bij de Rauwbraken in Berkel-Enschot. Hier is naast het spoor een stukje natuurcompensatie uitgevoerd waarbij het terrein is verlaagd. Hierdoor zijn er watersnippen, kieviten en scholeksters regelmatig waargenomen. Geen broedgeval voor zover ik heb kunnen zien. Wel een broedgeval van een

scholekster op een nis-hut op het terrein van het bedrijf waar ik werk. Deze nis-hut is ook van boven behoorlijk rond. Ik heb meerdere malen de scholekster gehoord en toen ik zag dat ze overvliegende **kraaien** en **meeuwen** aanvielen dacht ik aan een broedgeval en jawel er is 1 jong naar beneden gestuiterd op de bestrating maar heeft het overleefd. Er zijn dit jaar opvallend veel **eksters**. Door een van de bewoners op het industrieterrein in Udenhout is gezien dat een paar eksters twee huiszwaluwnesten hebben geterroriseerd en aan stukken getrokken. Hij heeft niet kunnen zien wat er met de jonge **huiszwaluwen** in gebeurd maar dat kan ik wel raden. Wat opviel dat er meer huiszwaluwen op het industrieterrein in Udenhout zijn geteld maar dat de aantallen rond de Rauwbraken in Berkel-Enschot zijn gehalveerd t.o.v. eerdere jaren.

Tot slot vond ik het een grote domper dat de bezwaren tegen uitbreiding van de kanoboerderij zijn verworpen en er geen verder beroep meer mogelijk is.

Jan van Rijsewijk

Hoogtepunt voor mij was het paartje **grauwe klauwieren** in de Brand. Waarschijnlijk een broedgeval omdat ik ze in het begin met nestmateriaal heb zien sjouwen. Ook in de Brand voor de eerste keer een **geelgors** horen zingen. Wat mij ook opviel het toenemende aantal **ooievaars** op Huis ter Heide. Waarschijnlijk komen die van de Beekse Bergen af. Ook op Huis ter Heide een waarneming van een **bruine kiekendief**. In het begin van het broedseizoen heb ik opvallend veel **fluiters** gehoord in de Drunense duinen. Wat ik nog nooit gehoord heb is een **nachtzwaluw** die zich daar 's middags om drie uur! liet horen. Heel even, maar hij was het wel!

zwaluwtoren hannienilsen

Het eiland en de sloot rond de toren zijn de afgelopen maanden volledig dichtgegroeid. Het is eigenlijk een veel te warme dag om iets te doen maar de sloot staat droog, we hebben de beschikking over een bosmaaier en enkele mensen hebben toegezegd vandaag te willen helpen. Dus met frisse moed gaan we aan de slag. Het frisse is er snel vanaf. Met een bosmaaier worden de slootkanten en het eilandje kort afgemaaid. Een zware, lastige klus. Verder wordt er flink gewied en vervolgens moet alles ook nog eens bij elkaar geharkt worden. Vooral de zogenaamde pispotjes verstikken de aanplanting. In korte tijd wordt enorm veel werk verzet en na een middag zwoegen, ligt alles er weer keurig bij.

Erg leuk was het dat we continu aangemoedigd werden door huiszwaluwen. De laatste huiszwaluwen in deze buurt zijn 2 jaar terug allemaal gepredeerd, waarschijnlijk door de grote bonte specht. We hebben dan ook nog niet vaak huiszwaluwen bij de toren gezien, eigenlijk slechts één keer. Nu vlogen er de hele middag huiszwaluwen, soms wel 10-12 tegelijk.

Het blijkt dat de kunstnestjes die we vorig jaar in de buurt opgehangen hebben, succes hebben gehad. Bij D'n Duyp 27 zijn beide kommetjes bezet, en in de Burgemeester Poortstraat zijn de kommetjes (3) ook bewoond geweest. Nu waren er nog minstens 3 broedgevallen op deze adressen, waarschijnlijk zijn dit 2^e of 3^e legfels. Goede vooruitzichten dus.

Ook een kijkje in de toren gaf reden tot blijdschap. Weliswaar geen gierzwaluwnestjes maar in 3 kasten hadden vogels genesteld, waarschijnlijk mezen, en in een aantal nestkasten lagen uitwerpselen van kleine zangvogels. Mezen, mussen of boomkruipers die hier overwinterd hebben? In ieder geval zijn de nestruimtes ontdekt.

Toon, Joep, Fraans en Gerard, bedankt!

Meer foto's zijn te zien op www.vwgmiddenbrabant.nl

- A.s. dinsdagavond 25 augustus is weer de eerste ledenbijeenkomst van dit seizoen
- Kopij inleveren vóór half november
- Kijk ook eens op www.vwgmiddenbrabant.nl

Peregrijn, maken wesamen!
